Qırxıncı ayənin gizli tarixi - Otuz üçüncü nömrə

Yezekel № 14

Jeff Pippenger
2026-10-27

Yaradılış kitabının dördüncü və beşinci fəsillərində Qabilin nəsil şəcərəsi Şetin nəsil şəcərəsi ilə qarşılaşdırılır.

Yaxşı Lamek və pis Lamek

Bu iki nəsil xətti həlak olanlarla xilas olanlar arasındakı təzadı təmsil edir və bu iki nəsil xəttindən gələnlərin bəziləri qarşılaşdırılan xətlərin paralel 'nəsil simvollarını' təmsil edirlər. Qabil günahlarından tövbə etməyən və yalnız öz halına acıyan bir zümrəni təmsil edir.

> O dedi: Nə etmisən? Qardaşının qanının səsi torpaqdan Mənə fəryad edir. İndi isə qardaşının qanını sənin əlindən qəbul etmək üçün ağzını açmış torpaqdan lənət almısan; torpağı becərəndə o, bundan sonra sənə öz bəhrəsini verməyəcək; yer üzündə qaçaq və səfil olacaqsan. Qabil Rəbbə dedi: Cəzam dözə biləcəyimdən ağırdır. Bax, bu gün məni yer üzündən qovdun; Sənin hüzurundan gizli qalacağam; yer üzündə qaçaq və səfil olacağam; elə olacaq ki, məni tapan hər kəs məni öldürəcək. Rəbb ona dedi: Buna görə də Qabili kim öldürsə, ondan yeddiqat qisas alınacaq. Rəbb Qabilin üzərinə bir nişan qoydu ki, onu tapan heç kəs onu öldürməsin. Qabil Rəbbin hüzurundan çıxıb Edenin şərqindəki Nod diyarında məskunlaşdı. Yaradılış 4:10–16.

Qabil yaxşılıq etməyə can atmaqdan imtina etməklə özlərini saldıqları acınacaqlı vəziyyətdən başqa heç nəyə diqqət yetirməyən tövbəsiz insanların bir zümrəsini təmsil edir.

> Lakin Qabilə və onun təqdiməsinə iltifat göstərmədi. Qabil çox qəzəbləndi və çöhrəsi qaraldı. Rəbb Qabilə dedi: «Niyə qəzəblənmisən? Niyə çöhrən qaralıb? Əgər yaxşılıq etsən, məqbul sayılmazsanmı? Yaxşılıq etməsən isə, günah qapının ağzında yatır. Onun arzusu sənə yönələcək və sən ona hökmranlıq edəcəksən». Yaradılış 4:5–7.

Altı ölüm—üç Alfa və üç Omeqa

Son məqalələrdə Xanoku birinci mələyin, Lemeki ikinci mələyin, Metuşelahı gecəyarısı fəryadının, Nuhu isə üçüncü mələyin rəmzi kimi müəyyən etdik. Şetin nəslindən olan Lemek yeddi yüz yetmiş yeddi yaşında, Metuşelahın öldüyü daşqın ilindən beş il əvvəl öldü. Lemekin ölümündən beş il sonra Metuşelahın ölümü baş verdi və buna görə də onların ölümləri Yezekelin arvadının ölümünü rəmzləndirir; həmin ölümdən bir il yarım (1.5) sonra isə Quzunun arvadı olan Yerusəlimin ölümü baş verdi.

> Və mən, Yəhya, müqəddəs şəhərin — yeni Yerusəlimin öz əri üçün bəzədilmiş gəlin kimi hazırlanaraq göydən, Allahın yanından endiyini gördüm. Vəhy 21:2.

Yerusəlimin və Metuşelahın omeqa ölümləri ilə əlaqəli olan Yezekelin həyat yoldaşının və Lemekin alfa ölümləri İohann Paleoloqun ölümünü, ondan beş il sonra isə Konstantinopolun

divarları üzərində XI Konstantinin ölümünü rəmzi şəkildə təmsil edirdi. Lemekin xətti sonunda heyvanların yeddi günlük köç dövrünün yer aldığı beş illik bir müddəti göstərir. Şərqi Romanın xətti beş ili, eləcə də həmin beş illik ümumi müddət daxilində dörd illik bir dövrü təmsil edir. Yezekelin xətti həm iki ili, həm də bir tam onda beş ili (1,5) təmsil edir. Babilin Yerusəlimi dağıtmasına dair Yezekelin xətti Yerusəlimin Roma tərəfindən 66-cı ildən 70-ci ilədək ikinci dəfə dağıdılması ilə uyğunluq təşkil edir. Yerusəlimin dağıdılmasına dair Roma xətti həm dörd illik bir dövrü, həm də üç il yarımlıq bir dövrü ortaya qoyur. Bu dörd rəmzi xəttin hər biri öz peyğəmbərlik şəhadəti çərçivəsində bir deyil, iki rəmzi dövr ortaya qoydu.

Lamek, İoann Paleoloq və Yezekelin arvadı omeqa ölümü ilə başa çatan bir zaman dövrünün alfa mərhələ nişanını təmsil edirlər. Üç xəttdən ikisi öz müvafiq qarşılıqlarının ölümü ilə başa çatan mühasirəni təmsil edir. Digər xətt isə heyvanların gəmiyə minməsi ilə başa çatır. Omeqa qarşılığı Nuh tufanını Yerusəlimin dağıdılması və Konstantinopolun divarlarının dağıdılması ilə uyğunlaşdırır. Hər üç omeqa rəmzi yaxınlaşan bazar günü qanunu zamanı sınaq müddətinin başa çatmasını təmsil edir.

Əlbəttə, Nuhun gəmisinə dair şahidlikdə mühasirə yox idi, lakin gəmiyə daxil olmağa imkan verən bir rampa mütləq olmalı idi. Əgər yükləmə rampası mühasirə rampasının timsalı hesab edilərsə, onda ölümə dair hər üç şahidlik bir mühasirənin olduğunu göstərir. Yerusəlimin 66-cı ildən 70-ci ilədək dağıdılması ilə bağlı Roma xəttində 66-cı ildə Sestius tərəfindən bir mühasirə, 70-ci ildə isə Tit tərəfindən ikinci mühasirə həyata keçirilmişdi.

Dörd il

1453-cü ildə Konstantinopolun mühasirəsi ilə başa çatan dörd il Vəhy kitabının doqquzuncu fəslində İslamla bağlı “beş ay” peyğəmbərliyindəki ikinci dördillik dövrü təmsil edir. “Beş ay” peyğəmbərliyindəki ilk dördillik dövr Nikomediyanın mühasirəsi zamanı 1333-cü ildən 1337-ci ilədək davam etmişdir. Həmin mühasirə həm də 1299-cu il iyulun 27-dən başlayan otuz səkkiz illik dövrün sonunu təmsil edirdi. Yerusəlimin iki dəfə dağıdılması, Konstantinopolun bir dəfə dağıdılması, tufan və Nikomediyanın mühasirəsi e.ə. 200-cü ildən e.ə. 198-ci ilədək davam edən Panium yürüşünün beş şahididir; həmin yürüş isə altıncı şahid olardı və bunlardan başqa daha bir neçə şahid də vardır.

Yerusəlimin hər iki dağıdılması “xətt üzərinə xətt” şəklində asanlıqla uyğunlaşdırılır. Tufanla Şərqi Romanın xətti ortaq alfa və omeqa ölümləri əsasında uyğunlaşdırılır. Panium yürüşü məhz Yezekelin e.ə. 587-ci ilə aid xətti ilə uyğunlaşdırılır, çünki hər iki mühasirə dövrü iki ili təmsil edir. Panium Daniel kitabının on birinci fəslinin on beşinci ayəsində təmsil olunur və bu ayə, e.ə. 586-cı ildə və eramızın 70-ci ilində Yerusəlimin dağıdılması hadisələri kimi, yaxınlaşmaqda olan bazar günü qanununu təmsil edən on altıncı ayədən əvvəl gəlir. Panium döyüşünün və Sidon mühasirəsinin ikiillik dövrü bu xətlərin hər birini Daniel kitabının on birinci fəslinin qırxıncı ayəsinin gizli tarixinə daxil edir.

Bir əlamət

Yerusəlimin hər iki dağıdılması ilə bağlı mühasirələrdəki ilk peyğəmbərlik yol nişanı bir əlaməti təmsil edir; 66-cı ildəki Sestius da, Yezekelin arvadının ölümü də alfa əlaməti idi. Lemek də ilk yol nişanıdır və buna görə də, iki şahidin şəhadətinə əsasən, Lemek də bir əlamətdir. Onun 777 yaşında olması üç ünsürdən ibarət olan qalib kilsənin əlamətini təmsil edir: bir peyğəmbər, bir kahin və bir padşah.

> Bundan əlavə, onlara Şənbə günlərimi də verdim ki, Mənimlə onlar arasında bir əlamət olsun və onları təqdis edən Rəbbin Mən olduğumu bilsinlər. Yezekel 20:12.

300 il

Şetin nəslindən olub Adəmdən hesablandıqda yeddinci olan Xanok 300 il Allahla bir yol getdi və göyə götürüldü. '300' öncüllərin 1843-cü ilə aid üç yüz cədvəlinin, bunlara müvafiq olan üç yüz millerit vaizinin, eləcə də Gideonun üç yüz nəfərlik ordusunun rəmzidir. Xanok, millerit vaizləri və Gideonun üç yüz nəfəri yüz qırx dörd min nəfəri təmsil edirlər. Şimşon 300 tülkü götürüb onları cüt-cüt bir-birinə bağladı və bununla da 150-ni, eləcə də bir-birinə bağlanaraq cəmi üç yüz təşkil edən bir rəmzi göstərdi.

> Şimşon gedib üç yüz tülkü tutdu, məşəllər götürdü, tülküləri quyruq-quyruğa qoşdu və hər cüt quyruğun arasına bir məşəl qoydu. Məşəlləri yandırdıqdan sonra tülküləri Filiştlilərin biçilməmiş taxıl zəmilərinə buraxdı və həm dərz tayalarını, həm də biçilməmiş taxılı üzüm bağları və zeytunluqlarla birlikdə yandırdı. Hakimlər 15:4, 5.

Vəhy kitabının doqquzuncu fəslindəki İslamla bağlı beş aylıq iki peyğəmbərlikdə "od" və "quyruqlar" İslamın səciyyəvi xüsusiyyətləri kimi göstərilir.

> Və mən görüntüdə atları və onların üstündə oturanları belə gördüm: onların od, tünd göy və kükürd rəngli döş zirehləri var idi; atların başları aslan başlarına bənzəyirdi; ağızlarından isə od, tüstü və kükürd çıxırdı. Bu üç şeylə — onların ağızlarından çıxan odla, tüstü ilə və kükürdlə — insanların üçdə biri öldürüldü. Çünki onların gücü ağızlarında və quyruqlarındadır; çünki quyruqları ilanlara bənzəyirdi və başları var idi; onlarla da zərər verirlər. Vəhy 9:17–19.

İslamın gücü həm onların ağızlarında, həm də quyruqlarındadır.

> Onların əqrəb quyruğuna bənzər quyruqları və quyruqlarında neştərləri var idi; onlar insanlara beş ay əzab vermək gücünə malik idilər. Onların üzərində bir padşah var idi ki, o da dibsiz quyunun mələyidir; onun adı ibranicə Avaddon, yunanca isə Apolliondur. Vəhy 9:10, 11.

İslamın əzab vermək və öldürmək gücü onların həm ağızlarında, həm də quyruqlarındadır və bu güc onların ağızlarından və quyruqlarından çıxır.

> Buna görə də Rəbb bir gündə İsraildən başı da, quyruğu da, budağı da, qamışı da kəsib atacaq. Ağsaqqal və möhtərəm şəxs başdır; yalan öyrədən peyğəmbər isə quyruqdur. Çünki bu xalqın rəhbərləri onu azdırır; onların rəhbərlik etdiyi adamlar isə məhv olur. Yeşaya 9:14–16.

İslam və İsrail peyğəmbərlik baxımından bir-biri ilə bağlıdır, çünki hər ikisi İbrahimin övladlarıdır və hər iki nəsil xəttində "baş" dedikdə "ağsaqqal və mötəbər şəxs", "quyruq" dedikdə isə "yalan

öyrədən peyğəmbər” nəzərdə tutulur. İslam üçün yalan öyrədən qədim peyğəmbər Məhəmməddir. Quran İslamın çəyirtkələrini hərəkətə gətirən yalanları təmsil edir, ağsaqqal və mötəbər şəxs isə onların siyasi rəhbərliyidir. İslamı Quranın yalanları (quyruq) ilə hərəkətə gətirilən dövlət idarəçiliyi (ağız) yönləndirir. Şimşonun üç yüz tülküsü od, tüstü və kükürd vasitəsilə əzab verməli və öldürməli olan, hər biri beş aylıq iki qrupa bölünmüşdü.

Od, tüstü və kükürd

Od, tüstü və kükürd üç mələyin peyğəmbərlik xüsusiyyətlərini daşıyır. Bunlardan birincisi və sonuncusu od növləridir. “Kükürd” sözünün kökü ilahi bir parıltını ifadə edir. Od bir xəbərin rəmzidir; tüstü həmin xəbərin təsiridir, kükürd isə onun dini bir xəbər olduğunu göstərir. Bunların hər üçü Vəhy kitabının on dördüncü fəslindəki üç mələyin həqiqi xəbərinin saxta təqlidləridir. Dəmir döş zirehi od, hiasint və kükürd şəklində təsvir olunur. O, baş kahinin döşlüyünün saxta təqlididir. Baş kahinin döşlüyü yüz qırx dörd min nəfəri Urim və Tummimin təmsil etdiyi İlahiliklə birləşmiş on iki bəşəri cəvahir kimi təmsil edir. Qədim dövrlərdə hiasint tünd göy-qara və ya tutqun bənövşəyi rəngdə idi. İslamın döş zirehindəki hiasint İslamın ağızlarından (dövlət) və quyruqlarından (kilsə) çıxan tüstüyə uyğun gəlir.

Xanokun Allahla 300 il bir yol getdikdən sonra göyə götürülməsi 300 ədədini 1798-ci ildə gələn birinci mələyin xəbəri ilə əlaqələndirir. Birinci mələyin bu xəbəri 1840-cı il avqustun 11-də Vəhy kitabının doqquzuncu fəslindəki beş ay barədə peyğəmbərliyin yerinə yetməsi ilə qüvvətləndirildi. Bu fəsildəki beş aylıq iki dövr sətir üstünə sətir qoyularaq bir-biri ilə əlaqələndirilir. Beşinci və onuncu ayələrdəki beş aylıq müddətlərin hər biri yüz əlli il davam edən iki ayrı dövr olduğu yalnız bu yaxınlarda dərk edildi. Bu həqiqət dərk edildikdə, Şimşon tülküləri bir-birinə bağlayıb yüz əlli cüt halına saldı.

Şimşonun (“günəş” mənasını verir) peyğəmbərlik tarixçəsində açarın Nineva döyüşü ilə təmsil olunduğu zaman quyudan çıxan “tüstü” günəşi qaranlıqla örtdü. Millerçilər İslam quyusunun tüstüsünün günəşi örtməsini günəşlə (Şimşonla) təmsil olunan Məsihin Müjdəsinin örtülməsi kimi düzgün müəyyənləşdirdilər. Şimşonun şəhadəti ilə Vəhy kitabının doqquzuncu–on birinci fəsillərindəki İslam arasında bir neçə başqa əlaqə də vardır.

Şimşonun tarixçəsində üç rəqəmi toy qonaqlarının tapmacanı həll etməli olduqları üç günlük müddətdə öz əksini tapır. Şimşon üç qadınla münasibətdə olur: Timnalı arvadı, fahişə və Delila ilə. Rəbbin Ruhu üç dəfə Şimşonun üzərinə enir: aslanla qarşılaşanda, Aşqelonda və Lexidə. Şimşon həqiqəti söyləməzdən əvvəl Delilaya üç dəfə yalan cavab verir. Üç rəqəmi ilahi Üçlüyü, eləcə də əjdaha, vəhşi heyvan və yalançı peyğəmbərdən ibarət saxta üçlüyü, həmçinin zəfər çalmış kilsənin üçlü tərkibini təmsil edir.

Otuz kahini təmsil edən ədəddir və Şimşonun toy ziyafətinə otuz yoldaş gətirilmişdi. Sonra Şimşon qonaqlar tapmacanı açа bilsələr, onlara otuz kətan köynək və otuz dəst paltar vermək şərtilə mərc gəldi. Tapmacasının sirri xəyanətlə açıldıqda Şimşon mərcdə uduzduğunu ödəmək üçün Aşqelondan olan otuz kişini öldürdü. Otuz ədədi 300-ün peyğəmbərlik baxımından onda bir payıdır və Xanokun üç yüz il Allahla bir yol getməsinə uyğun olaraq, Şimşonun tutub yüz əlli cüt halında bir-birinə bağladığı üç yüz tülkü Vəhy kitabının doqquzuncu fəslində beş ay barədə verilən

və xəttin xətt üzərinə qoyulması metodologiyası ilə bir-birinə bağlanan iki peyğəmbərliklə əlaqələnir. Üç yüz üç minin peyğəmbərlik baxımından onda bir payıdır və üç min istər Əllinci Gün bayramında imana gələnlərin təmsil etdiyi saleh bir qalığı, istərsə də qızıl dana üsyanı zamanı levililər tərəfindən öldürülənlərin təmsil etdiyi qeyri-saleh bir qalığı təmsil edir.

Qızıl dana üsyanı və Əllinci Gün bayramında imana gələnlər peyğəmbərlik baxımından tezliklə qüvvəyə minəcək bazar günü qanunu zamanı üst-üstə düşür. Bir qalıq həm Allahın əhd xalqından olan bir qalığı, həm də Allahın əhd xalqının sürüsündən kənarda olanlar arasından bir qalığı təmsil edir. Şimşonun şəhadətində ilk dəfə qeyd olunan üç min nəfər filiştliləri razı salmaq üçün Şimşonu əsir alan yəhudilər, ikinci dəfə qeyd olunanlar isə filiştlilərdir. Mühakimə Allahın evindən başlayır, sonra isə hələ də Babildə olan on birinci saatın işçiləri ilə davam edir. Şimşonun şəhadəti həm üç minin qalıq rəmzi olmasını, həm də mühakimə prosesinin ardıcıllığını təsdiqləyir. Xanok üç yüz il Allahla bir yol getdi və bununla da Allahın əhd xalqının ölümü dadmayan qalığını təmsil etdi. Həmin qalıq Vəhy kitabının yeddinci fəslində böyük izdihamla qarşılaşdırılan yüz qırx dörd min nəfərdir.

300-ün onda biri 30-dur və bu ədəd kahinin rəmzidir; bundan əlavə, otuzun onda biri olan üç rəqəmi İlahi Üçlüyü, eləcə də əjdaha, vəhşi heyvan və yalançı peyğəmbərdən ibarət saxta ilahi üçlüyü təmsil edir. Üç rəqəmi həmçinin otuz yaşında padşahlıq etməyə başlayan padşah Davudun, otuz yaşında xidmətə başlayan kahin Yusifin və iyirmi iki illik xidmətinə on yeddinci yubiley dövrünün otuzuncu ilində başlayan peyğəmbər və kahin Yezekelin təmsil etdikləri zəfər qazanmış kilsənin üçlü bölgüsünü də təmsil edir. Kahin kimi onun otuz yaşı olardı.

Peyğəmbər, kahin və padşah kimi təmsil olunan üç rəmzi varlığın hər biri mühasirənin başlanğıcını bildirən mərhələ nişanında Allahın yeddinci gün olan Şənbə gününün möhürünü alır. Ölümə dair iki şahid, Yerusəlimin 66-cı ildə dağıdılmasına dair ikinci dərəcəli şahidlə birlikdə, mühasirənin mərhələ nişanının bir ‘əlamət’ olduğunu təsdiqləyən üç şahid təşkil edir.

Keçidin yol nişanı

Mühasirə başlayanda, Lamekin timsalında göstərildiyi kimi, Allahın üç hissədən ibarət qalib kilsəsi möhürlənir. Yezekelin arvadının ölümü məhz həmin yol nişanında əvvəlki əhdin xalqından tamamilə yan keçildiyini göstərir. Bu yol nişanı Laodikiyadan Filadelfiyaya keçidi göstərir; bu keçid həm də mübariz kilsənin qalib kilsəyə çevrilməsi və beləliklə, yeddidən biri olan səkkizinci kilsə olması kimi təsvir olunur. Üçüncü mələyin 1844-cü il oktyabrın 22-dən 1863-cü il üsyanınadək davam edən millerçi tarixində həmin yol nişanı həm Ceyms Uaytın, həm də Ellen Uaytın hərəkatı Laodikiya hərəkatı kimi səciyyələndirməyə başladığı 1856-cı il dövrünü təmsil edirdi. 1856-cı ildə Filadelfiya millerçi hərəkatı Laodikiya millerçi hərəkatına çevrildi. Yeddi il sonra hərəkatın Laodikiya Yeddinci Gün Adventistləri Kilsəsinə çevrilməsi ilə Laodikiya millerçi hərəkatı sona çatdı.

Həmin yol nişanı Smirna kilsəsinin sona çatdığı və Perqam kilsəsinin başladığı 313-cü illə də rəmzi şəkildə təmsil olunur. Birlikdə götürüldükdə, 1856-cı ildə saleh Filadelfiyadan qeyri-saleh Laodikeyaya keçid 313-cü ildə saleh Smirnadan qeyri-saleh Perqama keçidlə uyğunluq təşkil edir və keçid nöqtəsi də həmin yol nişanının bir işarə olduğunu göstərir. Mühasirə bir neçə şahidin

şəhadətinə əsasən bir işarə ilə başlayır. Yüz qırx dörd min nəfərdən ibarət olan üçüncü mələyin hərəkatı Lemekin ölümü zamanı möhürləndikdə, onlar bayraq kimi ucaldılarkən möhürlənir və tam birliyə qovuşurlar, çünki mühasirənin peyğəmbərlik strukturunun ilk yol nişanı bir işarədir.

İoann Paleoloqun ölümü İslamın mərhələ nişanını müəyyənləşdirir; bu zaman Şərqi Roma İslam tərəfindən tabeçiliyə məcbur edilir. Yerusəlimin mühasirəsi və dağıdılması Babil və Romanın iki şahidi kimi çıxış edir. Yezekelin bir il yarımlıq dövrü şimal padşahının əsarətinə salınacaqları barədə xəbərdarlıq mesajını görməkdən və eşitməkdən imtina edən laodikiyalıları təmsil edir. Sestiusun əlaməti şimal padşahından qurtulan filadelfiyalıları təmsil edir. Bu iki əlamət, Lemekin 777-si kimi, daxili peyğəmbərlik mesajına aiddir. Xətt üzərinə xətt, bir qrup mühasirə zamanı əsir aparılır, digər qrup isə şimal padşahının əlindən qurtulur.

İohann Paleoloqun ölümü Lameklə təmsil olunanların möhürləndiyi yol nişanında islamın rolunu göstərməklə xarici peyğəmbərlik xəbərini təmsil edir. Yerusəlimin mühasirəsi və dağıdılması zamanı qaçıb qurtulanlar və əsir düşənlər xarakterin məhz mühasirənin peyğəmbərlik dövrünün alfa yol nişanında üzə çıxdığını vurğulayırlar. Bu iki qrup iki Lameklə təmsil olunur. Bir qrup Neşvillə xəbərdarlıq edir, digər qrup isə bundan imtina edir.

> Və Rəbb ona dedi: «Buna görə də Qabili öldürən hər kəsdən yeddiqat qisas alınacaq». Və Rəbb Qabilin üzərinə bir nişan qoydu ki, onu tapan heç kəs onu öldürməsin. Yaradılış 4:15.

Üsyanın nişanı

Qabil öz üsyanının nişanını aldı. Onun üsyanının nişanı bəşəriyyətə belə bir xəbərdarlıq kimi başa düşülürdü: insanlar Qabili öldürsəydilər, Allahın yeddiqat hökmünə məruz qalacaqdılar. Bir mənada bu nişan Allahın Qabili qoruması kimi başa düşülə bilər, lakin peyğəmbərlik baxımından o, Müqəddəs Kitabın son kitabındakı üsyanla bağlı xəbərdarlıq nişanı ilə uyğunluq təşkil edir. Omeqa kitabı olan Vəhydəki vəhşi heyvanın nişanının ilkin timsalı alfa kitabı olan Yaradılışdakı Qabilin üsyan nişanı idi. Qabilin nişanında ehtiva olunan xəbərdarlıq budur ki, Qabillə eyni xarakteri nümayiş etdirən hər kəs də Allah tərəfindən rədd ediləcək və mühakimə olunacaq. Qabilin üzərindəki nişan vəhşi heyvanın nişanı ilə uyğunluq təşkil edir və bu xəbərdarlıq Qabilin öz qardaşını öldürməklə etdiyi və Vəhydə vəhşi heyvanın surəti kimi təqdim olunan üsyanı təkrarlamamaq əmrini vurğulayır. Qabilin əməlini təkrarlamaq Qabilin surətini yaratmaq deməkdir. Qabil barəsində icra xarakterli yeddiqat hökm çıxarıldı və Qabildən gələn altıncı nəsildə Lamek atasının günahını təkrarladığını, lakin özünə veriləcək hökmün yeddi dəfə yetmiş olacağını bildirdi.

> Və Lamek arvadları Ada və Sillaya dedi: «Səsimə qulaq asın; ey Lamekin arvadları, sözlərimi dinləyin: çünki məni yaraladığı üçün bir adamı, mənə xəsarət yetirdiyi üçün bir gənci öldürdüm. Əgər Qabilin qisası yeddi qat alınacaqsa, həqiqətən, Lamekin qisası yetmiş yeddi qat alınacaq». Yaradılış 4:23, 24.

Əvvəlki ayə Allahın Kəlamında ədədlərin vurma şəklində ifadə olunduğu cəmi üç haldan birincisidir. Sonuncusu da birincisi kimidir.

> O zaman Peter onun yanına gəlib dedi: «Ya Rəbb, qardaşım mənə qarşı günah işlədərsə, onu neçə dəfə bağışlamalıyam? Yeddi dəfəyədəkmi?» İsa ona dedi: «Sənə yeddi dəfəyədək demirəm, yetmiş dəfə yeddi dəfəyədək deyirəm». Matta 18:21, 22.

Yetmiş dəfə yeddi dörd yüz doxsan edir və müqəddəs tarixdə dörd yüz doxsan illik üç dövr vardır və bunların hər biri bir sınaq müddətini təmsil edir. Müqəddəs məkan üçün, padşahlar üçün və qoşun üçün dörd yüz doxsan illik müddət nəzərdə tutulur. Padşahlar üçün olan dövr e.ə. 1097-ci ildə Şaulun məsh edilməsi ilə başladı və Danielin əsir götürüldüyü e.ə. 607-ci ildə Navuxodonosorun ilk mühasirəsinə qədər davam etdi.

Müqəddəs məkan üçün ayrılmış dörd yüz doxsan illik sınaq müddəti e.ə. 1006-cı ildə Süleymanın məbədinin təqdis edilməsi ilə başlamış və e.ə. 516-cı ildə sürgündən sonrakı məbədin təqdis edilməsinədək davam etmişdir. Ordu üçün isə dörd yüz doxsan illik müddət e.ə. 457-ci ildən eramızın 34-cü ilinədək davam etmişdir.

Qabilin yeddiqat cəza hökmü barədə xəbərdarlıq mesajı və nişanəsindən başlayaraq Lamekin yetmiş dəfə yeddiqatına qədər uzanan dövr rəmzi olaraq dörd yüz doxsan illik sınaq müddətini təmsil edir. Qabilin nişanəsi ilə təmsil olunan üsyan, Allahı daşqın göndərməyə sövq edən səbəbə uyğun olaraq, getdikcə şiddətlənən bir üsyan kimi təsvir edilir.

> Allah gördü ki, yer üzündə insanın pisliyi çox böyükdür və onun ürəyindəki bütün düşüncə və niyyətlər daim yalnız şərdir. Rəbb yer üzündə insanı yaratdığına peşman oldu və ürəyində kədər duydu. Rəbb dedi: «Yaratdığım insanı yer üzündən siləcəyəm — insanı da, heyvanları da, sürünənləri də, göydəki quşları da; çünki onları yaratdığıma peşmanam». Yaradılış 6:5–7.

Qabilin altıncı nəslindən olan Lemek Şetin soyundan olan Lemekdən fərqli olaraq üsyankarların nişanlanmış bir zümrəsi kimi təqdim olunur. Hər iki Lemekin şəhadəti sınaq müddətinin başa çatmasını göstərir: biri 490 ədədinin ifadəsi ilə, digəri isə öz ölümü ilə. Hər ikisində zəfər çalmış kilsənin üçlü tərkibi ilə birbaşa əlaqəli ədədi simvolika mövcuddur. Qabilin soyundan olan Lemek padşahlara, müqəddəs məkana və orduya aid üç 490 illik dövrə uyğun gəlir və Şetin soyundan olan Lemek peyğəmbər, kahin və padşah üçün yeddi rəqəminin möhürünü özündə daşıyır. Şetin soyundan olan Lemek Vəhy kitabının on dördüncü fəslindəki üç mələkdən ikincisidir, Qabilin soyundan olan Lemek isə vəhşi heyvan, onun surəti, nişanı və adının sayı barədə xəbərdarlığı çatdıran üçüncü mələkdir. Vəhy kitabının on dördüncü fəslinin 9/11-ci ayələri Qabilin lənətinə düçar olanların kimlər olduğunu göstərir.

> Üçüncü mələk də onların ardınca gəlib uca səslə dedi: Kim vəhşi heyvana və onun surətinə səcdə edib alnına və ya əlinə onun nişanını qəbul etsə, o da Allahın hiddət kasasına qatışıqsız tökülmüş qəzəb şərabından içəcək; müqəddəs mələklərin və Quzunun hüzurunda od və kükürdlə əzab çəkəcək. Onların əzabının tüstüsü əbədi olaraq yüksəlir; vəhşi heyvana və onun surətinə səcdə edənlər və onun adının nişanını qəbul edən hər kəs nə gecə, nə də gündüz rahatlıq tapır. Vəhy 14:9–11.

Vəhy 15:2 ayəsi Şetin nəslindən olan Lemekin təmsil etdiyi şəxslərin kim olduğunu göstərir:

> Və mən odla qarışmış şüşə dənizə bənzər bir şey gördüm: vəhşi heyvana, onun surətinə, onun nişanına və onun adının sayına qalib gələnlər əllərində Allahın çəngləri ilə şüşə dənizin üzərində dayanmışdılar. Vəhy 15:2.

Şitin nəslindən olan Lamek öz ölümü ilə qapının bağlanmasına işarə edir. Qabilin nəslindən olan Lamek dörd yüz doxsan illik sınaq müddəti ilə qapının bağlanmasına işarə edir. Qabilin nişanı üç əsas peyğəmbərlik xüsusiyyətini büruzə verən bir xarakterə qarşı xəbərdarlıq kimi qəbul edilməli idi. O, Allahın göstərişinə uyğun olaraq Allaha ibadət etməkdən imtina etdi; qısqanclıqdan doğan qəzəb nümayiş etdirərək kiçik qardaşını öldürdü və üçüncüsü, tövbə etməkdən imtina etdi.

Qabil On Əmrin insanların Allahla münasibətini müəyyən edən birinci lövhəsindəki əmrləri pozmuşdu; ikinci lövhə isə insanların bir-biri ilə münasibətini müəyyən edir. Onun üsyanının nişanəsi onun qanuna tabe olmayan, tövbə etməyən biri olduğunu göstərirdi. Qabil və Lemek tezliklə gələcək bazar günü qanunu zamanı üçüncü mələyin bağlı qapısını göstərirlər. Xanok, Metuşelah, Lemek və Nuh Xanokun təmsil etdiyi birinci mələyin gəlişi ilə başlayan tarixi təmsil edirlər; bu tarixdə Lemekin gəlişi ikinci mələyin gəlişini, Metuşelahın gəlişi isə Lemekin ikinci mələk xəbərini qüvvətləndirən gecəyarısı fəryadını təmsil edir, ardınca isə Nuh üçüncü mələk olaraq tufanın bağlı qapısını göstərir.

Lamek tufandan beş il əvvəl öldü və bu, tezliklə qəbul ediləcək bazar günü qanunu zamanı qapının bağlanmasından beş simvolik il əvvəlki vaxta işarə edir. Məhz Lamekin 777 yaşında ölümü zamanı zəfər çalmış kilsənin möhürlənməsi tamamlanır. Sonra, gəminin qapısının fövqəltəbii şəkildə bağlanmasından yeddi gün əvvəl heyvanlar gəmiyə daxil olmağa başladı.

Metuşelahın öldüyü gün həmin yeddi günün birincisi idi. Qapı bağlanmazdan əvvəl verilən son xəbərdarlıq iki hissədən ibarət bir xəbər idi: heyvanların əyani nümayişi və bununla yanaşı, indiyədək vəfat etmiş ən uzunömürlü insanın bütün ömrü boyu səsləndirilmiş bir peyğəmbərliyin yerinə yetməsi. Bu peyğəmbərlik ‘o öləndə, bu baş verəcək’ mənasını verən Metuşelah adında ifadə olunmuşdu.

Bəşəriyyət üçün son xəbərdarlıq xəbəri peyğəmbərlik zərurətinə görə ikili bir xəbər olmalıdır; bunu Xanokun öz oğlunun adı vasitəsilə elan etdiyi peyğəmbərliyin yerinə yetməsi olan Metuşelahın ölümü ilə başlayan, heyvanların yeddi gün davam edən köçü təmsil edir. Heyvanların köç etdiyi bu yeddi gün Metuşelahın ölümü və köç edən heyvanlardan ibarət ikili xəbərin üçüncü mələyin möhürlənmə xəbəri olduğunu göstərir. İsa həmişə sonu başlanğıc vasitəsilə təsvir edir və gecəyarısı nidasının ikinci mələyin xəbərinə qoşulduğu kimi, Vəhy kitabında da on səkkizinci fəsildəki üçüncü mələyə dördüncü ayədəki ikinci səs qoşulur. Vəhy kitabındakı kilsələrlə möhürlər arasındakı peyğəmbərlik əlaqəsinin təmsil etdiyi kimi, son xəbərdarlıq xəbəri həmişə daxili və xarici xəbər kimi təqdim olunur. Daniel kitabının on birinci fəslindəki son xəbərdarlıq xəbəri şimalın və şərqin xəbəridir. Nuhun dövründə Metuşelah və köç edən heyvanlar ikili son xəbərdarlıq xəbərini təşkil edirdi.

777 nişanını daşıyan Lemekin ölümü Yezekelin arvadının öldüyü vaxta — mühasirənin başlanğıcına uyğun gəlir. Məhz həmin məqamda Şetin nəsli ilə təmsil olunan sadiqlər möhürlənir və Qabilin nəsli ilə təmsil olunanlar da məhz həmin məqamda nişanı alırlar. Xanok Adəmdən

etibarən yeddinci idi və o, sonunda həm sonuncu, həm də ilk nəslin səkkiz rəqəmi ilə təmsil olunduğu bir dövrün alfa yol nişanını təmsil edir. Hər iki Lemek sınaq müddətinin başa çatmasına işarə edir və Lemekin ölümü mühasirənin başlanğıcında sınaq müddətinin bağlanmış qapısını təmsil edir.

Xanok peyğəmbərlik tarixinin alfası idi və peyğəmbərlik zərurətinə görə o, peyğəmbərlik tarixinin bir omeqasını müəyyən etməlidir. Həmin omeqanı ölümü dadmadan köhnə dünyadan yeni dünyaya keçən səkkiz can təmsil edir. Xanok və həmin səkkiz can yeni yerə çatana qədər ölüm görmədilər. Köhnə dünya heyvanların köç etdiyi yeddi gün ərzində sona çatdı, yeni dünya isə yağışsız keçən yeddi günlə başladı. Sonra 17-ci gündən başlayaraq beş ay ərzində, Allah beş ayın sonunda, on yeddinci gün yağışı dayandıranadək aramsız yağış yağdı.

Beş ay

Vəhy kitabının doqquzuncu fəslində beş aylıq müddətə dair iki şahid var və bu fəsildə bir-birindən fərqli üç zaman peyğəmbərliyi mövcuddur. İlk beş aylıq müddət beşinci ayədə göstərilir; ikinci beş aylıq müddət onuncu ayədə, üç yüz doxsan bir il və on beş gün isə on beşinci ayədə yer alır. 5, 10 və 15-ci ayələr peyğəmbərlik dövrünün başlanğıcındakı beş aylıq müddətə dair iki şahid vasitəsilə İslama aid zaman peyğəmbərliyini müəyyənləşdirir. 5 və 10-cu ayələrin hər ikisi beş aylıq müddəti göstərir; beləliklə, sətir üzərinə sətir qoyulduqda beşinci və onuncu ayələrin cəmi on beş edir. Deməli, ilk beş ay 15-dir və üç yüz doxsan bir il və on beş gün də 15-ci ayədə göstərilir. 5, 10 və 15-ci ayələrin ardıcıllığı və quruluşu iki on beşi üzə çıxarır və birlikdə cəmi on beş edən ilk iki ayədə yüz əlli illik iki zaman peyğəmbərliyi var.

On beşinci ayədə üç yüz doxsan bir il və on beş günlük müddətə dair zaman peyğəmbərliyi verilir. Məsih on beş rəqəmini üç ayənin məzmununa işləmiş və məhz həmin ayələrdə göstərilən peyğəmbərlik müddətindən istifadə edərək, beşinci və onuncu ayələrin nömrələrinin toplanması ilə ifadə olunan 15 rəqəmini fərqləndirmişdir ki, on beşinci ayə ilə yanaşı qoyulduqda on beş rəqəmi ikiqat ifadə olunsun. Sonra Məsih bir-biri ilə əlaqəli hər üç peyğəmbərliyi on beş günlə yekunlaşdırmışdır.

Bu fəslin açarı 627-ci ildəki Nineva döyüşüdür; ondan beş il sonra, 632-ci ildə Məhəmmədin ölümü ilk beş aylıq peyğəmbərliyin başlanğıcını qoyur. Məhəmmədin ölümündən on il sonra İran orduları onun iki qüdrətli dövlətin — İranın və Romanın — hər ikisinin məğlub ediləcəyi barədə proqnozuna uyğun olaraq məhv edildi. Buna görə də Vəhy kitabının doqquzuncu fəslindəki tarix xətti İranla Roma arasındakı Nineva döyüşündən başlayır. Bundan beş il sonra Məhəmməd ölür və bununla da beşinci ayədəki yüz əlli illik dövr başlayır. On il sonra, 642-ci ildə İran Nəhavənd döyüşündə məğlub olur. İslam Nəhavənd döyüşünü "qələbələr qələbəsi" adlandırdı. Vəhy kitabının doqquzuncu fəslindəki ilk on beş il əvvəlcə beş ili, ardınca isə on ili əhatə edən bir dövrü təmsil edir. Zamanla bağlı son peyğəmbərlik 1840-cı il avqustun 11-də başa çatdı. Bu hadisədən on gün əvvəl Cosaya Liç Osmanlı hökmranlığının sona çatacağı barədə yenilənmiş proqnozunu dərc etdi. Vəhy kitabının doqquzuncu fəslindəki İslamın son on beş günü Cosaya Liçin fəaliyyəti ilə əvvəlcə beş günlük, ardınca isə on günlük hissələrə bölünür, çünki İsa sonu həmişə başlanğıcla təsvir edir.

Bu məsələlərin müzakirəsini növbəti məqalədə davam etdirəcəyik.